

Att använda en inkluderande sexologisk anamnes i arbetet med sexuell hälsa

Åsa Enervik,
barnmorska
RFSU kliniken

Suzann Larsdotter,
socionom & sexolog
RFSUs förbundskansli

För att kunna prata om sex behöver professionella:

- Öva på att prata om sexualitet
- Ett språk
- HBTQ-kompetens
- En kunskap om sexuella uttryck och praktiker
- Vara trygg och medveten om sin egen sexualitet
- Sexualanamnesen som stöd

Plissit

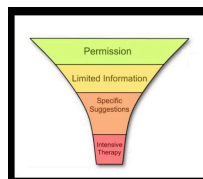

Permission-Tillåtelse att prata om sexualitet

Limited Information-Begränsad information

Specific Suggestion-Direkt behandling

Intensive Therapy-Fördjupad behandling

I samtalet

Vilket stöd och vilken hjälp efterfrågar patienten/klienten

Genom att våga ställa detaljerade frågor och vara tydliga och rak i sina frågor visar man att ämnet inte är främmande eller obekvämt.

Visa att du som professionell klarar av att prata om olika sexuella praktiker utan rädsla och "läckage" av egna uppfattningar.

Vi har ett syfte med att fråga

- Kunna hjälpa
- Förebygga hälsa
- Öka livskvalité
- Förbättra alliansen
- Välja rätt medicin till patienten

En inkluderande sexologisk anamnes

- Låta patienten beskriva, lyssna och bekräfta
- Normkritiskt och inkluderande
- Utforskande
- Använda ett flexibelt språk
- Lust- och njutningspositivt
- Sexuella praktiker

Sexualanamnes

- Symptom och besvär
- Sexuella praktiker och säkrare sex strategier
- Senast oskyddat sex
- Hivstatus och tidigare STI
- Preventivmetoder
- Utsatt för våld och hot?
- Hur nöjd är du med ditt sexliv?
- Har du haft sex du mår bra av?
- Har du haft sex du mår dåligt av?

1. Anledning till dagens besök?
 2. Om du har symptom/besvär, ange vad/vilka?
 3. När testade du dig senast för könssjukdomar?
 4. Har du någon känt allergi mot läkemedel?
 5. Hur många personer har du haft sex med de senaste 12 månaderna?
 6. Kän på de personer du har sex med?
 7. Vilket kön har du?
 8. Vilken typ av sex har du erfarenhet av de senaste 12 månaderna? Sätt X för aktuella/aktuella alternativ.
- Oralsex Gridsex Smeksex Vaginalsex Analsex Annat
9. När hade du senast oskyddat sex?
 10. Använder du någon preventivmetod (riski, kondom)?
 11. Har du testat dig för HIV? I så fall när?
 12. Har du haft någon könssjukdom? I så fall vilken/vilka?
 13. Har du blivit utsatt för kränkande behandling, hot eller våld?
 14. Är det något mer som är viktigt för oss att veta om dig?
 15. Hur stor risk anser du själv att det är att du ska få en könssjukdom?
Sätt X på skalan (0=ingen risk, 10=mycket stor risk)
0 _____ 10
 16. Hur nöjd är du med din sexualitet/sexliv?
Sätt X på skalan (0=inte nöjd alls, 10=mycket nöjd)
0 _____ 10

Hur nöjd är du med ditt sexliv?

- Skalfråga 0-10
- Bekräfta och fråga om patienten vill prata om detta
- Här kan det hända saker i patientmötet, en samtalsöppnare
- Kompetensfråga
- Remittering till specialist

Vad är svårt med sexualanamnes?

- Gör man bort sig?
- Kränker man patienten?
- Kommer man för nära?
- Kan det uppfattas som flört?
- Kan man bli anklagad för sexuella trakasserier?
- Vad gör man sedan, hur går man vidare?
- Spelar kön någon roll?

Hur testa?

Där det behövs:

- urin
- anal
- svalg
- vagina

Klamydia och gonorré förekommer både i svalg och anal

Kontaktuppgifter

Åsa Enervik
leg. barnmorska och sexualupplysare
asa.enervik@rfsu.se
08-692 07 94

Suzann Larsdotter
aukt.sexolog och socionom
suzann.larsdotter@rfsu.se
08-653 08 23